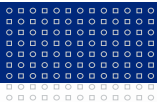

Hodnocení výsledků VaV: jeden z klíčových problémů reformy VaVaI

Jana Musilová
Přírodovědecká fakulta MU

Myšlenka hodnocení výsledků VaV v návrhu Reformy VaVaI v ČR

- ☒ **Reforma výzkumu, vývoje a inovací v ČR
(materiál 231/B1 – 18. 3. 2008)**
- ✓ **„... hodnocení výsledků výzkumu a vývoje na všech úrovních...“**
- ✓ **slovo „hodnocení“ ..... cca 60-krát**
- ✓ **financování (institucionální) na základě výsledků hodnocení**

Možnosti hodnocení výsledků VaV

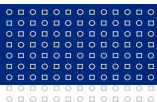
~~KVALITATIVNÍ~~

KVANTITATIVNÍ

RVV - zavrhla

PARAMETRY: rozumné, relevantní, s dobrou
vypovídací hodnotou

ČÍSLA : správná, přiměřeně přesná,
korektně zpracovaná, správně
interpretovaná, bez účelových
manipulací

Podklady pro hodnocení výsledků

☒ Součástí návrhu reformy – NIC

☒ Dosavadní oficiální podklady (RVV)

- ✓ Metodika hodnocení výzkumu a vývoje a jejich výsledků v roce 2005
- ✓ Metodika hodnocení výzkumu a vývoje a jejich výsledků v roce 2006
- ✓ Metodika hodnocení výzkumu a vývoje a jejich výsledků v roce 2007

Každoročně změna pravidel (vah)

Tabulky vah výsledků VaV

Metodika 2006												
	J-i	J-r		B		C		D		P		Z/P
		Č	jiný	Č	jiný	Č	jiný	Č	jiný	ČR	zah	
	4+10x	1	4	5	20	1	6	1	4	50	100	75/25

MPS 14. března 2007 a Návrh RVV 13. června 2007												
	J-i	J-r		B		C		D		P		Z/S
		Č	jiný	Č	jiný	Č	jiný	Č	jiný	ČR	zah	
A	5+15x	1	4	25	50	1	4	0,1	0,4	50	500	75/25
O	5+15x	1	2	12,5	25	1	2	0,1	0,2	50	500	75/25

Aktuální problémy hodnocení výzkumu - 28. 3. 2008

5

Elementární nedostatky Metodik

- ☒ **Příklad nevhodného parametru**
Index SR (ISR) aneb zrádné zlomky
- ☒ **Příklad chybného zpracování dat**
Zpracování rozdělení institucí podle ISR
- ☒ **Příklad nevhodného principu hodnocení**
Univerzální váhy výsledků – nerespektování oborových specifik
- ☒ **Příklady manipulace**
Sektorový koeficient
Publikační zvyklosti v informatice – reakce RVV
- ☒ **Příklad odjinud – Bílá kniha**
Doktorské studium a „výzkumné univerzity“ – zase zlomky

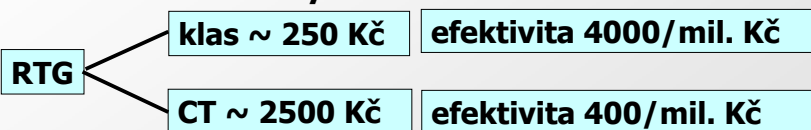
Aktuální problémy hodnocení výzkumu - 28. 3. 2008

6

Index SR – univerzální parametr

☒ Cíl – hodnocení „efektivity výzkumu“

definice efektivity

☒ Index SR = váha výsledků VaV / mil. Kč

Levný výzkum je vždy „efektivnější“.

Index SR – příklady - 1

☒ Výsledky VaV – tabulky ISR pro instituce

- ✓ skupiny podle právní formy VVŠ, STI, POO, OST
- ✓ jednotné hodnocení (Metodika 2006)

	projektů	podpora SR [tis. Kč]	počet/váha	Index SR
PřF MU	114,5	588 565	4082/30203	51,3
VFU Brno	0,5	677	3,1 / 65,4	96,7
L. Posker	2	253	1 / 75	296

Index SR – příklady - 2

➤ Srovnání fakult Masarykovy univerzity

	projekty	SR [tis.Kč]	počet/váha	Index SR
FSpS	1	764	6/6	7,8
FSS	24	100 421	774/1770	17,6
FF	65,5	73 306	801/1854	25,3
PrF	9	3 030	59,5/122	40,3
PřF	114,5	588 565	4082/30203	51,3
LF	60	221 475	2354/12961	58,5
PdF	13	11 741	272/722	61,5
FI	17,5	98 286	834/6564	66,8
ESF	13	20 361	432/1574	71,5

9

Zpracování dat – co se počítá

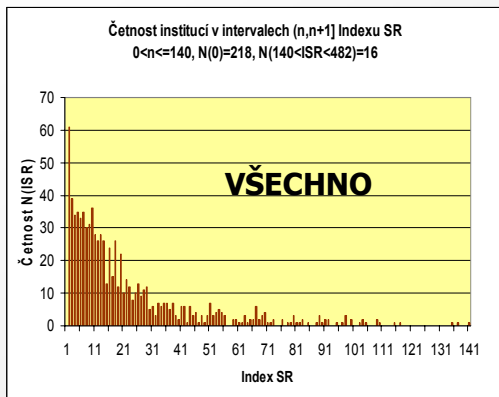
➤ „Průměrný“ Index SR

$$H\text{-ISR} = \frac{\text{celková váha výsledků VaV}}{\text{celková podpora ze SR v [mil. Kč]}}$$

➤ Obarvené instituce

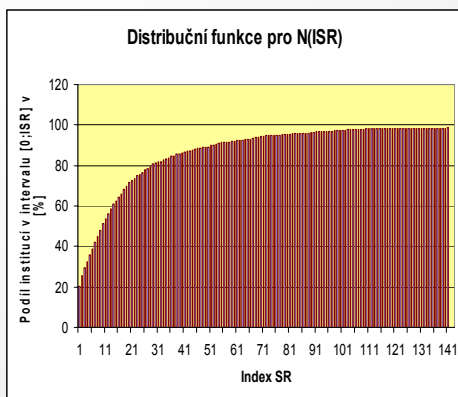
nulové	ISR = 0
podprůměrné	0,7 H-ISR > ISR
průměrné	0,7 H-ISR < ISR < 1,3 H-ISR
nadprůměrné	ISR > 1,3 H-ISR

Zpracování dat – ukázky mluví samy

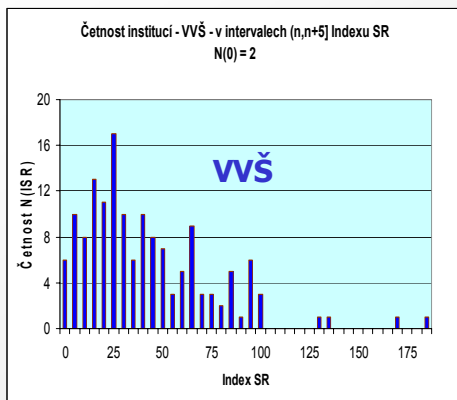
institucí	1079	861
nulových	218	
podprůměrných	446	
průměrných	174	
nadprůměrných	241	
H-ISR	19,1	19,4
A-ISR	19,3	24,2
medián	8,35	12,6
sigma	34	36
Max-ISR	482	

Zpracování dat – ukázky mluví samy

institucí	1079	861
nulových	218	
podprůměrných	446	
průměrných	174	
nadprůměrných	241	
H-ISR	19,1	19,4
A-ISR	19,3	24,2
medián	8,35	12,6
sigma	34	36
Max-ISR	482	

Zpracování dat – ukázky mluví samy

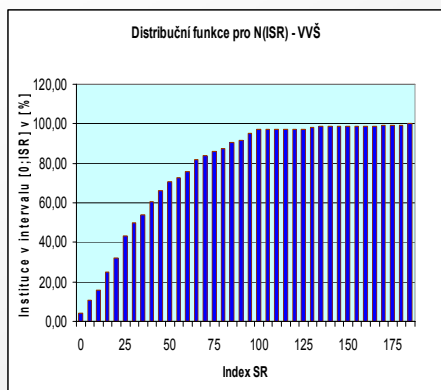

institucí	150	148
nulových	2	
podprůměrných	19	
průměrných	27	
nadprůměrných	102	
H-ISR	37,0	
A-ISR	43,9	
medián	34,6	
sigma	11,8	
Max-ISR	188	

Aktuální problémy hodnocení výzkumu - 28. 3. 2008

13

Zpracování dat – ukázky mluví samy

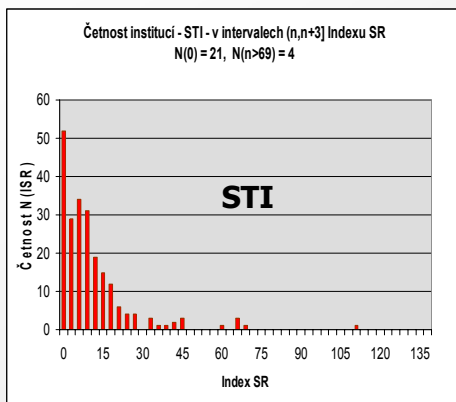

institucí	150	148
nulových	2	
podprůměrných	19	
průměrných	27	
nadprůměrných	102	
H-ISR	37,0	
A-ISR	43,9	
medián	34,6	
sigma	11,8	
Max-ISR	188	

Aktuální problémy hodnocení výzkumu - 28. 3. 2008

14

Zpracování dat – ukázky mluví samy

institucí	224	203
nulových	21	
podprůměrných	135	
průměrných	47	
nadprůměrných	21	
H-ISR	10,5	10,5
A-ISR	13,9	15,4
medián	8,72	10,0
sigma	11,3	12,0
Max-ISR	186	

Oborová specifika

➤ Nákladnost oborů

- ✓ Index SR nerespektuje různou nákladnost oborů.
- ✓ Na základě dat, která byla o výsledcích VaV již shromážděna, by se jistě dala kvantifikovat.

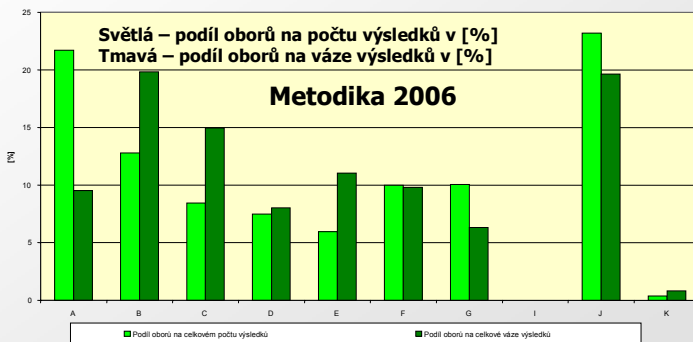
➤ Publikační zvyklosti

- ✓ Proč preference WOS (i v reformě)?
- ✓ „Pozitivní seznam“ recenzovaných časopisů??
- ✓ Je sborník „škvár“?
- ✓ Možnosti publikace v IF časopisech v humanitních oborech?
- ✓ Informatika, matematika, teoretická fyzika a sborníky?

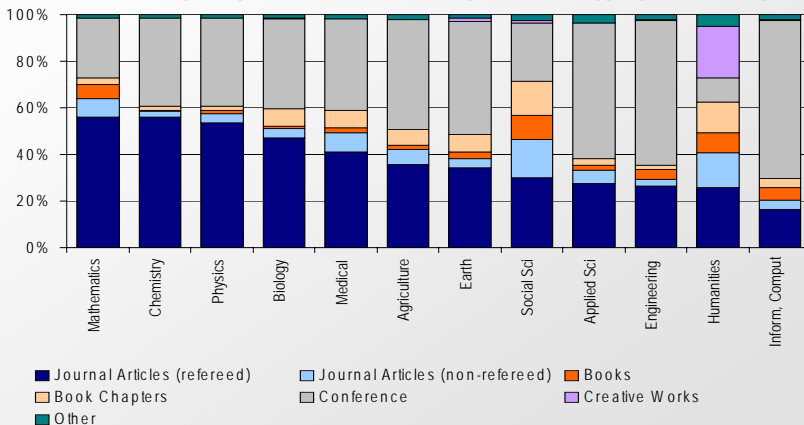

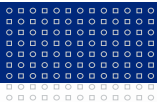
Oborová specifika – příklady - 1

Podíl skupin oborů na počtu a váze výsledků

Academic output by field of research and publication type (from Butler)

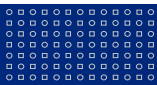

Oborová specifika – příklady – 2

Publikační možnosti – počty časopisů s IF

skupina věd	dílčí obory ISI - 2005	počet
A	Psychologie	474
	Sociologie	297
	Ekonomie a ekonomické obory	276
	ostatní (Historie 16, Spec. pedagog. 26)	1340
B, C, D, E	všechny přírodovědné obory	4811

Účelová manipulace

Sektorový koeficient

✓ Materiál RVV 215/B7-b

„Základní předpoklad: Výrazné rozdíly výsledného indexu hodnocení vztahené na jednotlivé právní formy příjemců podpory VaV byly v roce 2005 dány výhradně různým způsobem financování těchto příjemců, nikoli jejich hrůznou efektivností VaV.

Návrh Metodiky 2006

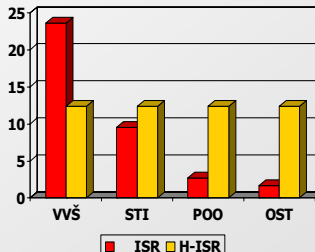
✓ Materiál RVV 215/B7-c Příloha č. 7:

„Váha přepočtených výsledků bude korigována (násobena) tímto sektorovým koeficientem vzhledem k odlišnému způsobu financování jednotlivých příjemců dotace VaV.
 $VVS = 0,52$, $STI = 1,30$, $POO = 4,42$, $OST = 7,46$

Sektorově srovnaná efektivita

	S-KOEF	ISR	S*ISR
VVŠ	0,52	23,55	12,2
STI	1,30	9,5	12,4
POO	4,52	2,74	12,4
OST	7,46	1,66	12,4

➤ Závěr po diskusích

✓ Materiál RVV 215/B7-b

„Po zvážení všech názorů a stanovisek k zavedení sektorového koeficientu pro vysoké školy a vzhledem k zápornému stanovisku MSMT jako spoluautora Metodiky se rozhodlo sektorový koeficient do Metodiky hodnocení VaV a jeho výsledků narok 2006 nezpracovat.....“

RVV – kalkul, aneb 4 : 1 ~ 1 : 1 ?

➤ Z dopisu místopředsedkyně RVV (22.2.2008)

„Na základě naší analýzy dat v Rejstříku informací o výsledcích byl od roku 2000 do 2007 v oboru informatika evidován přibližně stejný poměr výsledků druhu D – příspěvků zveřejněných na konferencích v anglickém jazyce a anglických článků v odborných časopisech jako je tomu v jiných oborech.“

➤ Z Ročenky IS VaV 2000-2005 (vyd. RVV 2006)

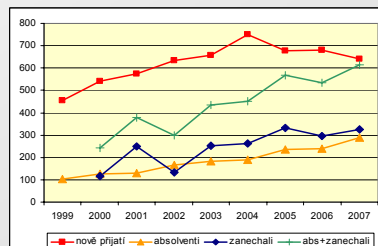
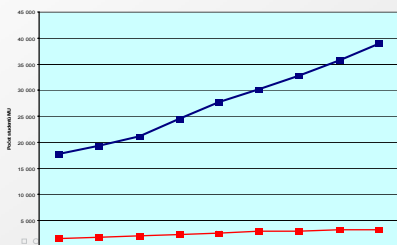
H6, H9, H10	A : Č	Sb:Čas	poznámka
informatika		4 : 1	353 : 91, jen 2003 a 2004
ostatní i jednotlivě		1 : 1	~ (4 : 5 až 5 : 4)
souhrnně	1 : 1		~ 10 : 9, řád. 2 x 10⁵ publ.

Příklad odjinud – Bílá kniha

☒ DSP jako znak „výzkumnosti“ univerzit?

- ✓ **Bílá kniha terciárního vzdělávání (28.2.2008) odst.5.2.3**
Typy vzdělávacích institucí
výzkumná, vzdělávací, profesně orientovaná

Počet DSP / počet všech studentů > 0,1

23

Závěrečné otázky

- ☒ **Lze nedostatky podobné předchozím ukázkám přehlížet nebo bagatelizovat?**
- ☒ **Lze na ty, kteří se dopouštějí takto triviálních chyb, spoléhat ve věcech koncepčních a méně „průhledných“?**
- ☒ **Ohrožuje současná neexistence principů objektivního hodnocení úspěšnost samotné reformy?**
- ☒ **Dočkáme se dobré metodiky či možnosti se na její tvorbě podílet?**